Skeppsbron Jönköping

PROGRAM FÖR GESTALTNING AV DEN ÖSTRA DELEN AV SKEPPSBROPARKEN

Södra Munksjön UTVECKLINGS AB

DET ALLMÄNNA FÖRST

ÖSTRA SKEPPSBROPARKEN GESTALTNINGSPROGRAM

INNEHÅLL

4 INLEDNING
- Bakgrund
- Utgångspunkter

5 UPPBYGGNAD KONCEPT

6 GESTALTNINGSPRINCIPER
- Disposition och struktur
- Gräns och entréer
- Vistelseytor och stråk

7 ILLUSTRATIONSPLAN

DELOMRÅDEN:

8 BRYNET

10 ÄNGEN

12 ÖPPNA GRÄSYTAN

14 PARKEN MÖTER TALLAHOVSES-PLANADEN

16 HÄNDELSESTRÅKET

18 HÄLSANS STIG OCH STRANDKANTEN

20 TRÄSPÄNGERNA

21 ENTRÉPLATSER

22 HÅLLBARHET
- Biologisk mångfald
- Social hållbarhet
- Dagvatten och skyfall
- Återbruk

23 MATERIAL OCH UTRUSTNING

24 VEGETATION

25 PLATS FÖR KONST

26 BEAKTA VID NÄSTA SKEDE

Södermalmsallén 12-14 118 63 Stockholm • +46 8 442 48 20 • info@landskapslaget.se • www.landskapslaget.se

INLEDNING

Det här gestaltningsprogrammet beskriver östra delen av Skeppsbroparken vid södra Munksjön. Gestaltningsprogrammet syftar till att beskriva utformning, utrustning och växtlighet samt levandegöra målet för hur parken ska upplevas och användas.

Bakgrund

Östra delen är den andra etappen av den långsträckta Skeppsbroparken vid Munksjöns södra strand. De nya kvarteren längs Skeppsbron kommer att bilda en ny front från Munksjön och centrala Jönköping. Parken blir en samlingsplats och målpunkt i Jönköping och en del av rekreationsstråket runt Munksjön.

Under 2016 höll SMUAB en medborgardialog för bland annat parkerna i Skeppsbron. Dialogen handlade om att få in förslag, tankar och idéer på vad Jönköpingsborna vill ha och kunna göra på platserna. Målet med dialogen var att använda medborgarförslagen i den fortsatta detaljplaneringen för att skapa allmänna platser som passar så många som möjligt. Responsen var god och alla som önskade hade möjlighet att delta. De synpunkter och förslag som kom in har tagits om hand och legat till grund för gestaltningen i den västra delen av parken men har också påverkat gestaltningen av den östra delen av Skeppsbroparken.

Utgångspunkter

Utgångspunkter för parkens disposition, innehåll och gestaltning har arbetats fram tillsammans med genomförandegrupen bestående av SMUAB, berörda byggaktörer för östra delen av Skeppsbron samt Landskapslagets team.

I ett tidigt skede utfördes en workshop med genomförandegruppen där målbilden för Östra Skeppsbroparken diskuterades. Workshopen resulterade i en gemensam vision där parken blir en inbjudande, öppen och samtidigt lummig, vild park med blomsterprakt och vegetation som stärker den biologiska mångfalden i området. Slingrande gångstråk, olika typer av parkrum som tillsammans med generösa öppna gräsytor lockar till aktivitet, samvaro och vila. En trygg och flexibel park vars utformning, utrustning och material möter och kompletterar Skeppsbroparkens mer programmerade västra del. I mötet med Tallhovsesplanaden ska de två offentliga rummen vävas ihop med esplanadens trädallé som ett starkt, rumsbildande element. Mer om gestaltningen av Tallahovsesplanaden finns att läsa i ett separat gestaltningsprogram.

De övergripande principerna består av en stor andel större och oprogrammerade ytor som ger möjlighet till fria aktiviteter och vistelse samt bidrar till biologisk mångfald. Att parken ska vävas ihop med Tallahovsesplanadens förlängning är också en bärande utgångspunkt. En gammal, mindre byggnad, ”Pudretten”, som flyttats från Skeppsbron placeras i parken och fylls med innehåll.

Den östra delen av parken kommer till viss del bestå av ytor som varit bebyggda eller hårdgjorda. Parkrummet blir här större än vad det har varit vilket skapar utrymme till generösa ytor för folksamlingar, evenemang och fria aktiviteter.

Hälsans stig ska bevaras som stråk och gestaltning av strandkanten. Den får också sätta den övergripande riktningen för övriga delar av östra parken. Utrustning, vegetation och belysningskoncept tar fasta på gestaltningen av den västra delen av parken. Dock har ambitionen att verka för ökad biologisk mångfald i området påverkat val av växtmaterial, bland annat genom att prioritera inhemska trädarter. Den östra delen får större sammanhängande områden med växtlighet, exempelvis skogsbrynet och ängen. Befintliga träd sparas i så stor utsträckning som möjligt.

UPPBYGGNAD KONCEPT

Platsen
Utgångspunkt

Hälsans stig
Behålls i bef läge

Brynet
Längs parken mot Skeppsbrogatan

Ängen
En vild gräns mellan brynet och gräset

Gräsyan
En öppen plats för fria aktiviteter

Platsbildningar
Väderskydd, klippta rum i ängen, gläntan

Händelsestråket
Stråk genom parkens vildare del

Tvärkopplingar
Kopplingar/siktlinjer från gator mot vattnet

Entréplatser
Entréer till parken från Skeppsbrogatan

Tallahovsesplanaden
Parken och Tallahovsesplanaden vävs ihop

Trädallé
Riktningen förstärks med trädallé

GESTALTNINGSPRINCIPER

Den östra delen av Skeppsbroparken har en större utbredning än den västra och lämpar sig väl för större sammanhängande ytor. Vildare och mer tuktade delar samsas för att ge både samlingsplatser och biologisk mångfald.

Disposition och struktur

Östra delen av Skeppsbroparken bygger vidare på samma riktningar och stråk som den västra delen. Den befintliga gångvägen längs vattnet, Hälsans stig, behålls. Gränsen mellan östra och västra delen av parken vävs ihop med Tallahovsesplanadens förlängning. Stora gräsytor varvas med vildare äng och högre vegetation där sekundära och informella stråk ger alternativa vägar och upptäckter.

Gräns och entréer

Längs Skeppsbrogatan löper en vildare del av parken med brynkaraktär och små stigar. Mer formella entréer bryter av och bjuder in till gångstråk av trä som leder ned till och vidare ut i vattnet i form av flytbryggor. Tallahovsesplanadens förlängning blir en generös och tydlig entré till hela parkrummet, såväl östra som västra delen.

Vistelseytor och stråk

Parken rymmer ett flertal vistelseytor av olika karaktär, för såväl större grupper och evenemang som mindre sällskap och enskilda platser.

Hälsans stig

Strandkanten domineras av Hälsans stig som löper längs hela parken. Strandkanten i sig behålls i befintlig utformning och kompletteras med enkla flytbryggor av trä i förlängningen av de stråk som löper ned från Skeppsbrogatan.

Brynet

Brynet är en gles parkskog som ger känsla av vild natur och upptäckarglädje, men som också medger siktlinjer igenom och trygg vistelse i parken. Likt ett skogsbryn bildar den en rygg åt bebyggelsen och ger en grön fond åt parkrummet.

Ängen

Ängsmarken i parken är tänkt att kompletteras med klippta delar för att skapa vistelseytor. Utformningen av de klippta ytorna kan variera från år till år. Det kan vara grafiskt formade rum eller kanske stora labyrinter.

Den öppna gräsytan

Öppna gräsytor kompletterar de mer programmerade ytorna som kännetecknar den tidigare etappen. Här finns utrymme för större folksamlingar, konserter, fria aktiviteter, ordnade evenemang, picknick och spontanidrott.

Händelsestråket

Mellan det vildare brynet och den mer tuktade vegetaitionen i form av äng och klippt gräs löper en gräns, ett gångstråk av stenmjöl med vistelseytor och sittplatser. Stråket slingrar sig genom parken och bjuder in till att strosa långsamt och uppleva växtligheten, rumsligheterna och utblickarna.

Parken möter esplanaden

Där Skeppsbroparken vävs ihop med Tallahovsesplanaden bildas en vistelseyta lämpad för aktiviteter och evenemang. Stråken som flankerar Tallahovsesplanaden följer med ner i parken och vidare ner mot vattnet.

Entréplatserna

Entréplatserna gestaltas för att knyta ihop västra och östra delen av parken.

Öppen gräsyta

ILLUSTRATIONSPLAN

BRYNET

Brynet är en lekfull och vild del av parken för upptäckarglädje, sinnlighet och fantasi. Det bildar en rygg för parken, silar siktlinjerna mot vattnet från Skeppsbrogatan och bidrar till ökad biologisk mångfald.

Karaktär och vegetation

Brynet har en mjukt formad topografi för att skapa en lätt böljande känsla som kontrast mot den kringliggande bebyggelsen och Skeppsbroparkens övriga plana grönytor. Växtmaterialet i form av perenn äng, marktäckare, lägre och högre buskar samt träd av olika arter ger en vild, flerskiktad vegetation med naturen som inspiration. Växtmaterialet ska främst vara av inhemskt ursprung som relaterar till befintlig natur i regionen och bidrar med skiftande bladstruktur och blomning. Höjden på vegetationen varierar för att skapa siktlinjer och utblickar från Skeppsbrogatan och byggnaderna ner mot vattnet.

Små stigar uppmuntrar till upptäcksfärd i vegetationen och fantasilek med ”lösa material”. Brynet ger sinnliga upplevelser med variation av dofter och intryck. Inslag av åtbara träd och buskar ger ökade sinnliga upplevelser och kopplar till medborgardialogen. En liten glänta skapas för ökad variation av platser för lek, vila och umgänge.

Brynet tar tag i den tidigare etappens formspråk och gestaltning för att skapa en tydlig helhet i parkrummet.

Beläggning och material

De smala stigarna utförs av stenmjöl eller flis för att upplevas som hemliga gångar. Växtmaterialet är tåligt och lekvänligt för att klara lek och minimera skötsel.

Möblering och belysning

Hemliga rum med små, lekfulla objekt längs stigarna kan med fördel påminna om platsens svunna historia. Fågelholkar, död ved och sittstubbar ger plats åt insekter och trötta barnben. Vid utvalda platser längs intilliggande gångstråk placeras strålkastarbelysning. I övrigt har Brynet ingen belysning.

Dygnet runt och året runt

Inslag av vintergröna buskar och träd ger brynet dess rumslighet och bidrar med grönska och sinnliga upplevelser året runt.

Tillgänglighet

Brynets yttre kanter samt gläntan nås tillgängligt via kringliggande stråk. I nästa skede utreds var och hur andra utvalda, hemliga platser, bör nås tillgängligt.

Vy från Skeppsbrogatan ner mot Munksjön Brynets vegetation ger en varierande och böljande upplevelse av parkrummet med utblickar ner mot vattnet

Vegetation I olika höjd ger en skogskänsla

Fruktträd Enstaka inslag av fruktträd att upptäcka i brynet.

Stigar Genom brynet slingrar sig stigar för upptäcksfärd och sinnliga upplevelser

Vegetation Flerskiktad vegetation bidrar till ökad biologisk mångfald

Små platser att upptäka i brynet

Gläntan

ÄNGEN

Ängen kompletterar den öppna gräsytan med sinnliga upplevelser för alla åldrar. Klippta gångar och platser ger mer rumslighet än gräsytan medan den fortfarande bidrar till parkens öppna karaktär.

Karaktär och vegetation

Ängen formar en mjuk övergång mellan vattnet, den klippta gräsytan och brynet. Den stora, öppna blomstrande ytan ger sinnliga upplevelser och bidrar till ökad biologisk mångfald. Den kopplar till närliggande ängar och ramar in parkrummet och händelsestråket. Genom att klippa ängsgräset på utvalda delar kan subtila, överblickbara rum, gångar eller labyrinter skapas. Rummens storlek, utbredning och form kan variera från år till år för att ge omväxling. De lockar till lek eller vila i parken. Befintliga träd bevaras och nya träd planteras för att skapa lövskugga varma dagar.

Beläggning och material

Liksom i brynet anläggs smala stigar av stenmjöl eller flis för att binda ihop ängsytan med angränsande stråk.

ÖSTRA SKEPPSBROPARKEN GESTALTNINGSPROGRAM

Landart Klippta ytor i ängen ger möjliggör variation och subtil rumslighet

Äng Klippta ytor varvas med gräsytor för vistelse.

Möblering och belysning

Den öppna ängsytan har inga belysningsarmaturer för att skapa en variation i parkens ljusbild samt med tanke på biologisk mångfald och ekosystemfunktioner. Här finns inte heller möbler eller annan utrustning utan ytan är flexibel och de klippta gräsytorna inbjuder till solbad eller picknick.

Dygnet runt och året runt

Vintertid suddas de klippta rummen och gångarna ut för att fram mot försommaren växa upp igen och för att möjliggöra nya platser för upplevelser.

Tillgänglighet

Ängens klippta gångar och rum underlättar tillgängligheten. Dess yttre kanter nås tillgängligt via kringliggande stråk.

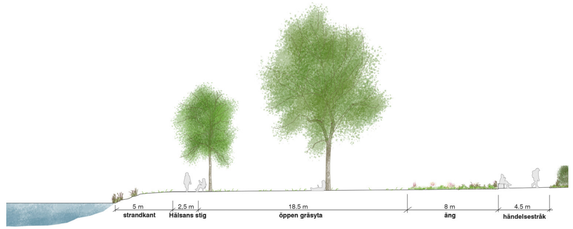

ÖPPNA GRÄSYTAN

Den östra delen av parken har en storlek som medger större öppna gräsytor för fria aktiviteter, folksamlingar, spoontanidrott och evenemang.

Karaktär och vegetation

Gräsytan anläggs på en svagt sluttande yta ner mot vattnet. Platsen blir öppen och oprogrammerad med inslag av befintliga och nya träd för biologisk mångfald, rumslighet och lövskugga. De nya träden säkerställer föryngring av trädbeståndet i området. Nya träd ska vara av skir karaktär och arten ska vara i samklang med befintliga träd längs vattnet, så som björk och pil.

Den öppna gräsytan ger plats för tillfälliga anläggningar som scen och gradänger. Ytan kompletterar de mer programmerade och intima parkrum som finns runt omkring. Den möjliggör större evenemang och folksamlingar såsom konserter, tävlingar, festivaler mm.

Beläggning och material

Den öppna gräsytan är en flexibel yta som angränsas av intilliggande gångstråk av olika karaktär samt ängsvegetation.

Möblering och belysning

Ytan ska vara generös och flexibel, därför finns här inga fasta möbler, belysning eller annan utrustning.

ÖSTRA SKEPPSBROPARKEN GESTALTNINGSPROGRAM

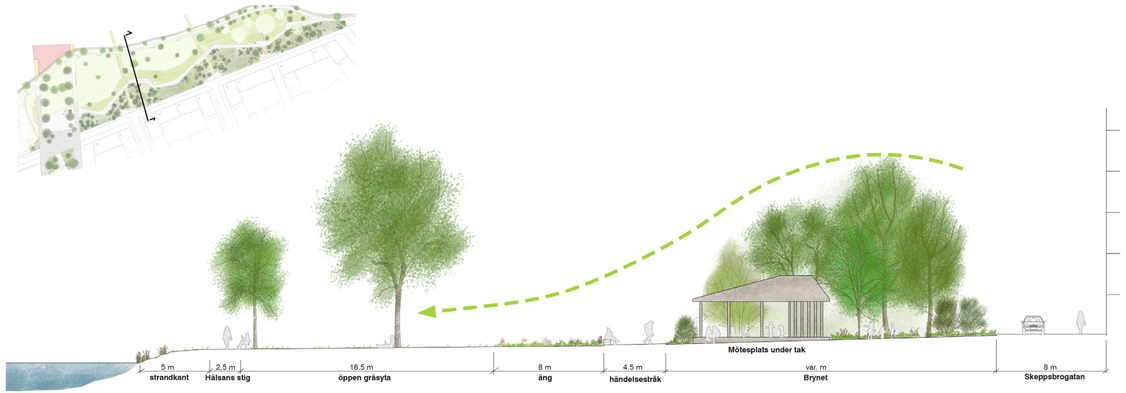

Dygnet runt och året runt

En öppen gräsyta inbjuder till aktivitet många dagar om året. Här kan man leka kull, spela brännboll eller bara springa omkring. Vintertid finns gott om utrymme för snögubbar och snöänglar.

Tillgänglighet

Gräsytans yttre kanter nås tillgängligt via kringliggande stråk.

Öppna flexibla gräsytor ger rum för stora folksamlingar och mindre sällskap

PARKEN MÖTER TALLAHOVSESPLANADEN

En generös zon som väver ihop Skeppsbroparken med Tallahovsesplanaden där riktningar och siktlinjer tydliggör mötet.

Karaktär och vegetation

I mötet mellan Skeppsbroparken och Tallahovsesplanaden skapas en generös, gästvänlig mötesplats. De olika delarnas karaktärer vävs här samman för att skapa en subtil övergång. Platsen är en flexibel yta som ger rum för evenemang, boule och kalas. Här kan tillfälliga scener, foodtrucks och andra tillfälliga verksamheter rymmas.

Tallhovsesplanadens trädallé kommer med tiden att bilda ett tydligt parkrum som tydliggör sammanflätningen mellan parken och esplanaden. Träd och markbeläggning kommer att visa Tallahovsesplanadens utbredning trots att den annars delas av Skeppsbrogatan. Trädallén består av olika inhemska arter med skirt bladverk för att öka den biologiska mångfalden i området. Två befintliga, skyddsvärda träd står centralt beläget på platsen. Dessa skulpturala träd ger parken en uppvuxen känsla, utgör ett vackert blickfång och bidrar till en mötesplats med skir lövskugga. Träden kan belysas för att ytterligare betona dem.

En befintlig, gammal byggnad i närområdet, ”Pudretten” , flyttas till området. Byggnaden är en länk till platsens historia och kan med fördel fungera som café eller glasskiosk.

Den öppna gräsytan ger utrymme för beackvollebollplaner om så önskas för att komplettera parkens användningsområde.

Pudretten, en befintlig byggnad som blir en del av Skeppsbroparken

ÖSTRA SKEPPSBROPARKEN GESTALTNINGSPROGRAM

Beläggning och material

Tallahovsesplanadens gedigna beläggning av natursten vandrar över Skeppsbrogatan och vidare in i parken. Tillsammans med en generös yta av stenmjöl skapas en flexibel hårdgjord, körbar yta. Dess formspråk tar tag i Händelsestråkets böljande rörelse och karaktär för att stärka sammanflätningen än mer.

Tallahovsesplanadens gångstråk av natursten löper vidare ner mot vattnet och stärker riktningen mellan esplanaden och Munksjön. Där marken blir av sämre kvalitet övergår gångarna av natursten till stenmjöl med friser av naturstenshällar för att avslutningsvis bilda flytbryggor av trä ner över Munksjöns vatten. Det rosamarkerde området på planen visar möjlighet till en större brygganläggning med fasta bryggor om så önskas i framtiden.

Möblering och belysning

Den generösa entréplatsen möbleras med tillgängliga parksoffor, cykelställ och papperskorgar lika västra etappen för att knyta ihop parkens olika delar. Platsbyggda trämöbler längs gångarna utförs lika Händelsestråket och ger sekundära sittmöjligheter. En generös solmöbel, ett skulpturalt sittflak av trä skapar sitt- och hängytor som framförallt vänder sig mot eftermiddags- och kvällssolen.

Tallahovsesplanadens dubbla rader belysningsstolpar med riktade strålkastare placeras mellan allétträden ner mot vattnet. Även på entréytan placeras strålkastarbelysning för att få en god ljusbild.

Dygnet runt och året runt

Flexibiliteten som den hårdgjorda ytan bidrar till gör området till en plats för vardag och fest dygnet runt, året runt. Vintergröna växter ger området grönska året runt.

Tillgänglighet

Släta material ger hög tillgänglighet i området. De platsbyggda sittmöblerna förses med armstöd på utvalda platser och tillsammans med tillgängliga parksoffor skapas ett rum för alla.

Tallahovsesplanadens beläggning av natursten fortsätter ner över Skeppsbroatan för att bilda en entréplats till parken.

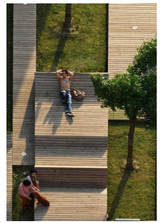

En generös solmöbel/ sittflak för samvaro, häng

Ett plats i stenmjöl ökar parkens flexibilitet och möjliggör mindre och större evenemang

HÄNDELSESTRÅKET

Ett alternativt, långsammare stråk för upplevelser i parken. Händelsestråket utgör en länk mellan brynet och de öppnare ytorna.

Karaktär

Händelsestråket slingrar sig fram genom den vildare delen av parken och bildar gränsen mellan brynet och ängen. Det är ett rumsligt stråk som inbjuder till att röra sig långsamt och uppleva skiftningarna i parken. Händelsestråket är ett sinnligt stråk som lyfter växtlighet och materialitet i ytorna runt omkring. Där stråket vidgar sig blir platsbildningar för vistelse och aktiviteter. Stråket kopplas ihop med parken genom stigar i brynet och ängsmarken.

Beläggning och material

Stråket utgörs av stenmjöl med friser av stål som ger en mjuk och välkomnande känsla.

Möblering och belysning

Sittmöbler av trä integrereras i stråkets kanter och tydliggör dess böljande formspråk samtidigt som de bidrar till sitt- och hängytor där människor kan mötas. Flyttbara bänkbord och grillar lockar till picknick och kalas. Vid utvalda platser samt där stråk korsas placeras strålkastarbelysning lika tidigare etapp.

Ett väderskydd i anslutning till stråket bildar en större mötesplats. Väderskyddet är av trä och dess utformning utreds vidare i nästa skede. För att skapa trygghet är dess sidor relativt öppna. Kvällstid ska den invändiga belysningen bidra till att väderskyddet upplevs som en lykta med ett varmt, närvarostyrt ljus.

I nästa skede kan man se över möjligheten att placera högtalare med reglerad tillgång och volym i väderskyddet.

Dygnet runt och året runt

Väderskyddet är en plats där man kan vila eller mötas regniga dagar eller de dagar snön yr. Här kan grupper av barn och vuxna sitta ner för att få ro, kasnke lyssna på sagor, dansa eller äta matsäck.

Tillgänglighet

Gångstråket ska vara en tillgänglig passage genom parkens vildare del. De platsbyggda sittmöblerna förses med armstöd på utvalda platser. Väderskyddets entré ut mot händelsestråket utformas med hänsyn till tillgänglighet.

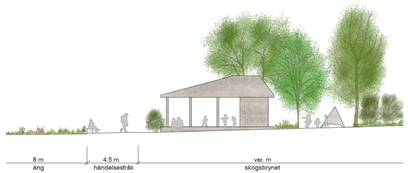

HÄLSANS STIG OCH STRANDKANTEN

Det befintliga stråket vid vattnet behålls, här ska besökaren känna igen sig genom hela parken. Hälsans stig är en del av det uppskattade, sammanhängande stråket runt Munksjön.

Karaktär och vegetation

Hälsans stig förstärker strandkanten och medger en sammanhängande strandpromenad. Stråket kantas till stor del av befintliga samt nya träd vilka bidrar till att parken snabbt kommer upplevas levande, rumslig och ”uppvuxen”. Nya träd ska vara av skir karaktär och arten ska vara i samklang med befintliga träd längs vattnet, så som björk och pil.
Stråket binder samman parkens olika delar och är det enda genomgående elementet. Enkla flytbryggor genom vassen och vidare ut i Munksjön ger plats för vistelse nära vattnet.

Beläggning och material

Hälsans stig består, likt tidigare etapp av stenmjöl utan friser mot intilliggande grönytor. Befintligt krossmaterial närmast strandkanten behålls för att minska risk för erosion i området.

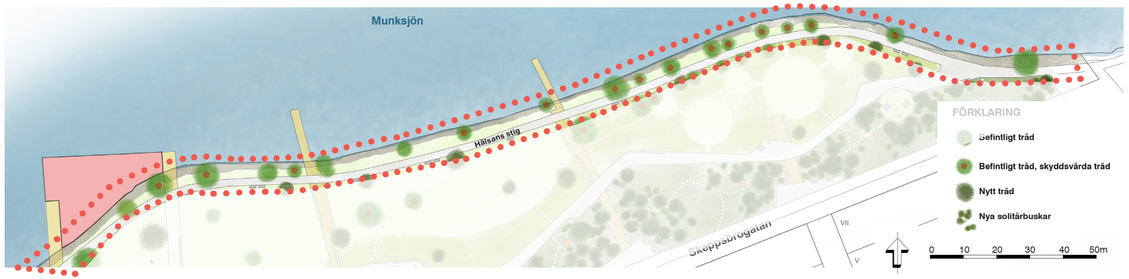

ÖSTRA SKEPPSBROPARKEN GESTALTNINGSPROGRAM

Möblering och belysning

För att igenkänningen ska hålla i sig längs stråket används samma typ av parksoffor, utrustning och stolpbelysning som i den västra etappen. Även kulörer hänger samman för att skapa helhet.

Dygnet runt och året runt

Träden längs Hälsans stig bidrar med höstfärger och skir lövskugga soliga dagar. God belysning och öppna ytor ger bra sikt och gör att stråket kan användas även under de mörkare delarna av året och upplevas som både inbjudande och tryggt.

Tillgänglighet

Ringa nivåskillnader och stenmjölsbeläggningen bidrar till ökad tillgänglighet längs denna del av Hälsans stig. Parksoffor är placerade med utblick över vattnet och utformas med rygg- och armstöd.

Möblering, nya möbler och utrustning lika de längs Hälsans stig i västra delen av parken

Hälsans stig, gångväg och befintliga träd behålls

TRÄSPÄNGERNA

Träspänger bryter parkens mjuka, böljande formspråk. De skär genom parken och vidare ut i vattnet. Material och utformning gör dem till bryggor i parken och knyter ihop Skeppsbrogatan med vattenlinjen.

Karaktär

Träspängerna bildar raka siktlinjer och stråk från lokalgatorna ner mot vattnet. De är ett eget element, materialet och formen bryter av mot parkens övriga böljande rörelser och mjuka vegetationsytor. Spängerna upplevs som bryggor i parken varifrån de öppna gräs- och ängsytorna kan betraktas. Vid vattnet övergår spängerna i flytbryggor vilket knyter ihop utformningen i parken med vattenlinjen.

Beläggning och material

Träspängerna är något upphöjda för ökad hållbarhet.

Möblering och belysning

Sittplatser i trä integreras i gestaltningen och knyter an till sittmöblerna längs Händelsestråket. Då spängerna endast är sekundära stråk finns här inga belysningsarmaturer.

Dygnet runt och året runt

Träspängerna snöröjs inte vintertid då de endast utgör sekundära passager genom parken.

Tillgänglighet

Den ringa nivåskillnaden mellan Skeppsbrogatan och vattnet gör spängerna tillgängliga. I nästa skede bör ett eventuellt avåkningsskydd utformas med hänsyn till att skapa sittmöjlighet längs spängernas kanter.

Sittplatser integreras i gestaltningen

Spängerna flyter ovanpå vegetationen och blir tydliga egna element genom parkens olika delar.

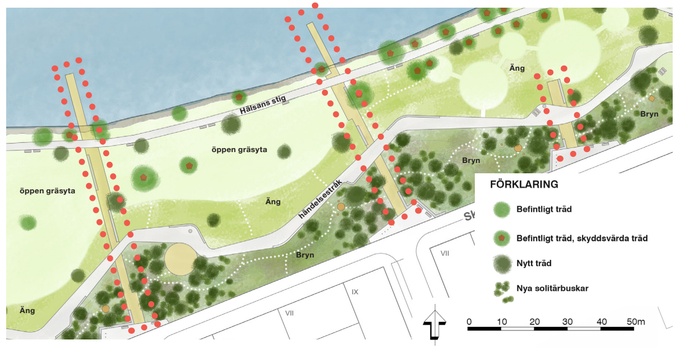

ENTRÉPLATSER

Entréplatserna tar upp utformningen av Skeppsbrogatans övriga entréplatser i västra delen av parken. Platserna vinklar in sig i parken och formar små mötesplatser med kvällssol.

Karaktär

Entréplatserna möter lokalgatorna och förlänger siktlinjerna från dessa ner mot Munksjön. Breda murar lika den västra etappen ger en tydlig ram mot brynet och en sammanhållen upplevelse längs Skeppsbrogatan.

Beläggning och material

Platserna utformas med stenmjöl och omgärdas delvis av breda sittmurar av granit.

Cykelställ lika Skeppsbroparkens västra etapp

Sittytor av trä på naturstensmurar lika Skeppsbroparkens västra etapp

Möblering och belysning

Delar av muren får en träsits lika västra delen för behagligare sittplatser. Tillgängliga parksoffor lika övriga Skeppsbroparken placeras med tanke på kvällssolen.

Liksom i västra etappen belyses platserna av 7 meter höga stolpar med riktad strålkastarbelysning. Även cykelparkeringen utförs lika västra etappen för att få en sammanhållen helhet i parken

Dygnet runt och året runt

Entréytorna ska utforms så snöröjning med mindre fordon är möjlig vintertid.

Tillgänglighet

Entréytornas släta material och parksoffor gör platsen tillgänglig för alla.

HÅLLBARHET

Östra Skeppsbroparken ska stärka den sociala och ekologiska hållbarheten i området. Dess historia som verksamhetsområde används både som inspiration för gestaltning och genom att återbruka material från de byggnader som rivs. Övriga befintliga värden såsom befintlig vegetation och stråk används i så stor utsträckning som möjligt.

Biologisk mångfald

Den östra delen av parken har stora möjligheter att öka den biologiska mångfalden i stadsdelen. Stora ytor som tidigare varit hårdgjorda och bebyggda blir i och med parkens nya utbredning grönytor. Parkens grönska diversifieras för biologisk mångfald. Ängen och brynet ska komplettrea varandra, ge en mångfald, en flerskiktad vegetation som främjar insekter. I parken finns ett antal befintliga träd vilka sparas i största möjliga mån. Träden är av olika storlek, art och karaktär. Vissa av de större träden är stora tillgångar för att skapa karaktärsfulla platser. Skick och ålder på träden behöver inventeras i nästa skede. De befintliga träden kompletteras med nya för att utöka mängden arter och säkerställa föryngring av parkens träd. Inhemska arter väljs med tanke på pollinatörer och görs i dialog med ekolog.

Social hållbarhet

Parkens olika delar ger tillsammans med intilliggande närområden en rik variation av mötesplatser som stärker den sociala hållbarheten i stadsdelen och runt Munksjön. Här finns intima plaster och utrymme för större folksamlingar.

Dagvatten och skyfall

Parkens läge, generösa grönytor och svag lutning mot vattnet gör att den naturligt kommer att ta hand om och infiltrera en stor del av stadsdelens dagvatten. Skyfallsvatten leds ner mot Munksjön som tillåts svämma över vid behov.

Återbruk material

En inventering av material från byggnader som rivs bör göras för att undersöka möjligheterna att återbruka dessa i parken. Det kan både handla om att bruka material till byggda strukturer såsom murar och möbler men även att hitta nya användningsområden. Exempelvis kan en stålbalk som använts i en byggnadskonstruktion bli kantstöd till träspänger eller vistelseytor. Tegel från fasader kan undersökas vad gäller hållbarhet för att användas som markmaterial. Möjligheterna utreds djupare i nästa skede.

MATERIAL OCH UTRUSTNING

Markmaterial, murar

Körbar yta av natursten i Tallahovsesplanadens förlängning. Olika stenssorter och ytbehandling.

Stenmjöl i gångytor, vid mindre entréplatser samt vid Tallahovsesplanadens förlängning. Materialet bör hämtas från stenbrott i regionen.

Spänger av trä ligger något upphöjda i förhållande till kringliggande vegetationsytor. Ansluter till flytbryggor av trä.

Stigar av stenmjöl eller flis i brynet och ängen utförs smala för att bli mer hemliga gångar att upptäcka.

Breda, fristående **murar av granit** markerar entréer och skapar samtidigt rumslighet. Utförs lika murar Skeppsbroparkens västra etapp. Sittytor av trä.

Återvunna material så som tegel, betong, stål mm. Användningsområden undersöks i nästa skede.

Utrustning

Parksoffor med god tillgänglighetsanpassning i form av rygg- och armstöd utförs lika Skeppsbroparkens västra etapp. Placeras på utvalda platser i lä, sol och skugga längs Hälsans stig, vid Tallahovsesplanadens förlängning samt vi entréplatser.

Exempelbild från Nola

Sittplatser i trä vid Händelsestråket, längs träspänger samt vid Tallahovsesplanadens förlängning. Fungerar som komplement till parksoffor. Här kan man sitta åt olika håll eller ligga och vila. De ska vara robusta och kunna anpassas till olika radier.

Exempelbild från Soma Design

Bänkbord, flyttbara längs Hälsans stig för picknick och kalas. Bänkborden ska i form, kulör och material fungera väl med övrig utrustning i parken.

Exempelbild från Soma Design

Grillplatser längs händelsestråket och i Gläntan. Enkla grillar av stål.

Exempelbild grill "Astrid"

Utrustning

Cykelparkering vid entréer, en enkel pollare där cykeln kan låsas fast i ramen. Pollaren ska i form, kulör och material fungera väl med övrig utrustning i parken.

Exempelbild

Papperskorgar i området utförs lika Skeppsbroparkens västra etapp.

Ljussättningen av parken och val av armaturer utförs av en ljusdesigner i senare skede. Här nämns endast idéer som bearbetas vidare i nästa skede. Flertalet belysningsarmaturer utförs lika Skeppsbroparkens västra etapp. Belysningen i mötesplatsen under tak får en särskilt viktig roll-då den ska fungera som en lykta under dygnets mörka timmar.

VEGETATION

Brynet

Vegetationen i brynet består av tätare ”dungar” inspirerade av det svenska habitatet ekskog samt öppnare delar med äng. Ekskogsdungarna har flerskiktad vegetation med ett trädskikt av ek, bergsek och avenbok, enstaka buskar av hassel och skogstry och ett markskikt av gräs och marktäckare så som myskmadra, murgröna, ramslök och liljekonvalj. Där dungarna övergår i äng skapas ett bryn genom att kanten planteras med flerstammiga blommande träd som apel, hagtorn och slån.

Ängen är av perenn karaktär där sorter av svenska ängsarter i perennkvalitet varvas med gräs. Enstaka fruktträd och buskar planteras på ängen så som päron och nyponros.

Ängen

Ängen sås med en svensk ängsfröblandning utan gräs. Sådden kompletteras med annuella fröer för att få en blomstrande effekt även första året. Nya träd på ängen är av samma arter som befintliga träd; pil och björk.

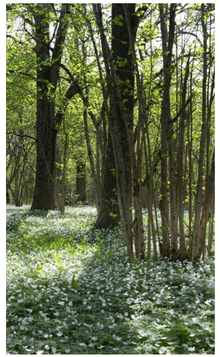

Ekskogshabitat med trädskikt av ek och buskskikt av hassel

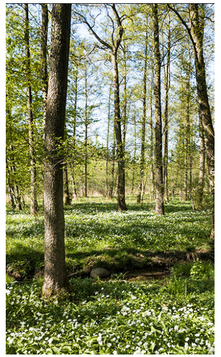

Skog med ramsök som marktäckare.

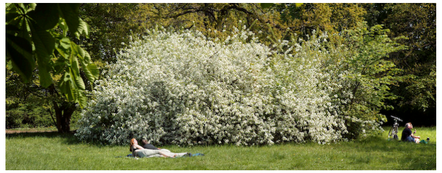

Slån föreslås planteras på ställen där de tätare dungarna övergår i äng.

Perenn äng, exempel från Olympic park i England.

Äng som gränsar till bruksgräsyta.

Första året föreslås ängen blomma med annueller.

PLATS FÖR KONST

Platser för konst

Plats för konst

Ett övergripande konstprogram har tagits fram för Södra Munksjön, detta ska hänvisas till i gestaltningsprogrammet. De platser som anges nedan är möjliga platser för konst, när den totala budgeten för konst inom detaljplanen är fastsatt kommer en prioritering av platser att göras i samråd med övriga aktörer i projektet.

1. Mötet mellan Tallahovsesplanaden och Skeppsbroparken: Möjlighet till permanent konstverk som går i dialog med esplanadens storskalighet, och förstärker och jobbar med siktstråket längs esplanaden. Konst här kan bidra till att skapa en entréplats, entré till både parken och stadsdelen. Konst måste utformas med hänsyn till platsens behov av flexibilitet och framkomlighet.

2. Mötet Tallahovsesplanaden/ Oskarshallsgatan: Se program för Tallahovsesplanaden.

3. Sitt/hängyta i solläge: Den sitt/ hängyta som planeras för skulle kunna utformas av en konstnär och få formen av ett interaktivt permanent konstverk. Möjlighet finns till undersökande projekt som involverar Jönköpingsbor i utformandet av mötes- och sittplats.

4. Händelsestråk: Längs händelsestråket finns möjlighet att arbeta med konst i olika skala och på olika platser. Konst här kan utformas som permanenta konstverk att upptäcka längs vägen.

5. Entré Skeppsbroparken: Längst österut där parken smalnar av bildas en entréplats till Skeppsbroparken för gående på Hälsans stig, och en intressant plats där parken möter stadsdelen. Placering av permanent konst möjlig på denna plats som är synlig för både förbipasserande gående, i bil och på cykel.

BEAKTA VID NÄSTA SKEDE

Inför nästa skede

- Bevara befintlig träd i så stor utsträckning som möjligt. Inventera befintliga träd, skick storlek och ålder.

- Undersök jordmånen för äng och välj ängsfröblandning.

- Placering av träd i mötet mellan Tallahov och parken behöver ta hänsyn till åtkomst med de fordon som krävs för underhåll och evenemang i parken.

- Växtlighet beskrivs enligt önskad karaktär och i ett grovt växtförslag i det här gestaltningsprogrammet och ska ses som exempel på arter. Exakta sorter och antal bestäms i projekteringsskedet. Hänsyn ska tas för att öka biologisk mångfald i området. Hänsyn ska även tas till första etappen, västra delen av parken, men med mer inslag av lokal växtlighet samt äng och skog som inte finns motsvarad i västra delen. Använd buskar som vindskydd.

- Material, utrustning och kulörer väljs med hänsyn till västra etappen för att få en sammanhållen helhet.

-Ha med möjlighet till återbruk av material från rivning i området. Exempelvis till lekobjekt i brynet, stålbalkar som friser eller konstruktion under träspänger.

- Materialet på träspängerna har diskuterats. Viktigt att de inte anläggs i stenmjöl eller betongplattor då material och höjd bör skilja ut sig från övriga stråk för rätt effekt. Eventuellt kan man använda stålbalkar från byggnader som rivs i området som kanter/uppbyggnad av träspängerna.

- Framkomlighet för drift/skötsel, sophantering och räddningstjänst behöver säkerställas i projekteringsskedet.

- Brynet: I nästa skede utreds var och hur andra utvalda, hemliga platser, kan nås tillgängligt.

- I nästa skede bör man se över möjligheten att placera högtalare med reglerad tid och volym i väderskyddet (mötesplatsen under tak.

- Flyttbara hinder ska ses över i nästa skede.

- Placering av eventuella beachvolleybollplaner ses över i nästa skede. Placeras för att minska risken för löv i sanden.